

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association vzw
Vol.33 n°4 - oktober / november / december 2022
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

*Voetballen is trappen tegen
de volmaaktheid, daarom is het zo populair.*

(Harry Mulisch)

DUIVELS VOETBAL

Geen verwijzing naar het Belgische nationale Elftal, wel een bezinning over de bittere nasmaak die de bouw van de voetbalstadions en bijhorende infrastructuur in Qatar heeft nagelaten.

Er is veel inkt gevloeid de laatste jaren over de voorbereiding van het WK voetbal 2022 in Qatar. Hoe is dit kunnen gebeuren,

hoe is het zo ver kunnen komen... men bleef de 'zwarte piet' doorschuiven.

Nu de voetbalgekte zijn hoogtepunt bereikt en de ministers en staatshoofden moeten beslissen wie van hen naar het gewraakte Qatar zal gaan, wil ik even stilstaan bij het leed dat er schuilgaat achter de bouw van die voetbal-'paleizen'.

Honderduizenden Aziatische arbeiders moesten maanden, jaren doorbrengen in de meest erbarmelijke leefomstandigheden: kleine behuizing zonder privacy, snikhete kamers zonder verlichting, eten en drinken net genoeg om in leven te blijven... Maandenlang wachten op hun loon was geen uitzondering terwijl hun familie in het thuisland het geld broodnodig had. Terugkeren naar hun land was geen optie want bij aankomst in het Golfstaatje werden hun papieren afgenomen zodat ze nergens meer naar toe konden. Gevaarlijke werksituaties met talloze doden en gewonden tot gevolg. Ik las een paar jaar terug een artikel over de terugkeer van deze arbeiders naar hun land... in een doodskist. Over enige medische bijstand zal ik dan maar zwijgen.

Drie maanden voor de start van het wereldkampioenschap werden tientallen buitenlandse arbeiders het land uitgezet na een zeldzame betoging om hun onbetaald loon op te eisen. Reactie van de regering van Qatar: "Een aantal demonstranten was gearresteerd wegens overtreding van de wetten op de openbare veiligheid. Zij zullen op bevel van de rechter worden gedeporteerd." Eind oktober van dit jaar werden in de hoofdstad Doha duizenden buitenlandse arbeiders uit hun woning gezet. Meer dan tien flatgebouwen zouden zijn leeggehaald om plaats te maken voor de voetbalfans. De bewoners waren niet vooraf verwittigd. Ze kregen twee uur de tijd om te vertrekken. Sommige mannen waren niet op de hoogte van de actie en waren te laat om hun spullen op te halen.

De autoriteiten ontkennen dat de uitzettingen te maken hebben met het WK. Er zouden al langer plannen lopen om delen van Doha te vernieuwen.

De realiteit is dat de mensen die de stadions hebben gebouwd, de wegen hebben aangelegd...nu allemaal op straat staan. Bengalen, Pakistanen, Nepalezen... ze worden als oud vuil aan de kant gezet.

En FIFA? Voor de zoveelste keer geen of een laattijdige reactie.

Wat ik met dit artikel beoog? Als de 'helden' met z'n 22 op de grasmat achter de bal aanhollen en het stadion ontploft bij een treffer tussen de palen, denk dan eens even aan de echte helden die onder valse voorwendsels naar die rijke Golfstaat zijn gelokt. Zij pikken geen enkel graantje mee van deze miljardendeal. Aan iedere dollar en euro kleeft het bloed van een weerloze moderne slaaf.

Niettegenstaande deze onappetijtelijke historie wens ik iedereen een fijne voetbalperiode, geniet van de wedstrijd tussen de ploegen, laat vooral fair play zegevieren, zo zijn de inspanningen van deze onfortuinlijke sukkelaars niet voor niets geweest.

Irene Van Driessche, redactieverantwortelijke

HAKU

De school van Thulo Haku na de aardbeving van 2015

Een klas in de school van Thulo Haku wordt opgeknapt

Bishnu bezoekt de leerlingen thuis en bespreekt met de moeder hoe ze haar kind kan helpen.

DE SCHOLEN VAN HAKU

Het heeft lang geduurd maar dit najaar is het dan eindelijk zo ver. Begin november is de inhuldiging van de school van Thulo Haku gepland.

In aanwezigheid van een groep toeristen van Anders Reizen wordt de school officieel ingehuldigd en overgedragen aan de schoolgemeenschap. Vanaf nu is deze groep de eigenaar en beheerder van het nieuwe gebouw. Zij zullen zorg moeten dragen voor deze school die in samenwerking met de lokale regering en met de hulp van de vele dorpsbewoners tot stand is gekomen.

Het achtklassegebouw kwam er op vraag van de gemeenschap. De vorige school werd door de grote aardbeving van 2015 volledig verwoest. De leerlingen kregen tijdelijk les van soldaten die nog nooit voor een klas hadden gestaan. De periode na de aardbeving was voor vele kinderen nog traumatisch, de immense angst voor een herhaling van een ramp als deze bleef nog lang nazinderen. Toch werd het lesgeven zo snel mogelijk heropgestart zodat de kinderen niet doelloos rondliepen in de dorpen. Enkele maanden na de aardbeving konden we met de hulp van vele sponsors tijdelijk schoolbarakken plaatsen. Stilaan groeiden de wens en de hoop om degelijke permanente en vooral veilige scholen te bouwen.

ONZE PROJECTEN

Opleiding van de leerkrachten in de vernieuwde klas van Pangling (Sanu Haku)

Arjun geeft uitleg aan de leerlingen hoe ze de groenten moeten telen.

Leerkrachtenopleiding in het vernieuwde klaslokaal in Pangling

Bishnu en Ram Chandra hebben een overleg met de ouders in Haku Besi.

Bishnu spreekt de jongeren toe tijdens een overleg in Pangling.

Bishnu praat met een Tamang moeder in haar eigen huis.

Ram Chandra gaat bij de mensen aan huis.

Een zicht op de omgeving en de akkers die men aan het bewerken is in Nésing

De leerlingen onderhouden samen het pad naar hun school.

Iedereen helpt mee om de toegang tot hun dorp op te ruimen.

Ram Chandra toont aan de leerlingen hoe ze een houwiel moeten hanteren.

We begonnen met schooltjes in Nésing en later in Sanu Haku (Pangling). Tenslotte kwam ook Thulo Haku aan de beurt. Zowel in Nésing als in Sanu Haku bouwden we twee klaslokalen. In Thulo Haku werden het acht klassen waarvan de bouw verspreid werd over drie jaar.

De eerste steenlegging was in het najaar van 2019. We dachten toen nog dat in 2020 alles klaar zou zijn en dat we dan de opening zouden doen. Helaas stak de wereldwijde coronapandemie stokken in de wielen.

Alles liep vertraging op en zo werd het 2021 voordat de school klaar geraakte.

Ondertussen was er de vraag gekomen om een verdieping bovenop de vier klassen te bouwen.

Zo werd het tenslotte begin 2022 vooraleer de school volledig was afgewerkt.

Gedurende heel de bouwperiode was er niemand van Bikas ter plaatse geweest en hadden we ons moeten tevreden stellen met foto's en filmpjes die we via sociale media ontvingen.

Ondanks het feit dat we niet lijfelijk aanwezig waren, konden we de evolutie toch goed volgen.

Het was indrukwekkend te zien hoe men met eenvoudige middelen zulke grootse werken kon realiseren. Met vereende krachten werd keihard gewerkt om alles ter plaatse te krijgen en samen de school te bouwen.

Nadat het schoolgebouw er stond, werd er nog een omheining gebouwd. Een bijkomend waterproject voorziet nu de school van drinkbaar water. Ook werden de nodige schoolbanken gemaakt. Zo verfiende men stilaan het gebouw en de omgeving.

Na jarenlang inzetten op de constructie en alles wat er mee te maken had, startten we begin dit jaar met de ondersteuning van de leerkrachten en het eigenlijke onderwijs.

Samen met onze lokale partner CEPP - Centre for Educational Policies and Practices - werd er langzaam een verandering teweeggebracht. Het belang van degelijk onderwijs in de nabije omgeving werd nu in de kijker gezet.

De leerkrachten leerden hoe ze door gebruik van eenvoudige middelen les konden geven. De relatie tussen ouders en leerkrachten en leerlingen verbeterde enorm in slechts enkele maanden tijd.

Motivatie en leergierigheid zorgden ervoor dat het aantal kinderen dat naar school gaat stilaan stijgt. We zien een mooi educatief groeiproces, maar is er nog een lange weg te gaan.

Net zoals voorheen in Pangling is CEPP nu ook in Thulo Haku een klas aan het inrichten zodat men er in een prope, aangename ruimte les kan geven.

Een mooi klaslokaal stimuleert niet alleen de leerkrachten maar ook de leerlingen om naar school te komen en moedigt de gebruikers aan om ook de andere klassen te verbeteren. Wij zijn dan ook heel benieuwd om dit afgewerkt klaslokaal te kunnen bezoeken.

ONZE PROJECTEN

Ondertussen hebben Bishnu en Ram Chandra, de twee medewerkers van CEPP in Haku, weer bergen verzet. Er waren overlegmomenten met de ouders van de leerlingen in de vier dorpen van Haku. Men werkte met de leerlingen rond natuurbehoud, er waren trainingen rond hygiëne, er werd een grondige opkuis gehouden in de omgeving van de scholen maar ook in de dorpen en op en rond de paden en wegen er naartoe. Van huis tot huis ging men met de mensen praten over onderwijs, hygiëne, natuurbehoud enz. ...

Iedere keer opnieuw ben ik verbaasd over wat twee mensen zo kunnen veranderen in een dorpsgemeenschap die anders niet geïnteresseerd was in enige verandering. Dikke proficiat aan CEPP. Ik kijk al uit om deze twee medewerkers te ontmoeten in Haku en hun werk met eigen ogen te aanschouwen.

Bij het verschijnen van het tijdschrift zal de school Thulo Haku ingehuldigd zijn.

Volgende keer kunnen jullie lezen hoe dit allemaal is verlopen.

Na drie jaar keer ik eindelijk terug naar Nepal... wat heeft dit lang geduurd!

Ik ben heel benieuwd om met eigen ogen te zien wat er allemaal in die drie jaar veranderd is in de Haku dorpen. Het zal een blij weerzien worden... spannend!

Wie de Haku dorpen wil steunen, kan een bijdrage storten op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Haku'.

Bedankt, dhanyabad...
Betty Moureaux, voorzitter BIKAS vzw

Voor meer foto's en filmpjes kan je terecht op onze website: <https://bikas.org/haku>

DHANYABAD

Op 3 november schreef de firma VANDERSANDEN NV het mooie bedrag van 5000 euro over aan BIKAS voor het Haku project.

Heel het dorp wordt gemobiliseerd om helpen op te ruimen

Bishnu en Ram Chandra doen huisbezoeken.

NIEUWE SCHOOL IN MALLAJ

Sinds het ter perse gaan van het vorige tijdschrift is er in Mallaj weer heel wat veranderd.

Het glas is in de ramen geplaatst en ook de deuren hangen in hun hengsels. Alle schilderwerken zijn voltooid en de veiligheidshekken zijn geplaatst en geschilderd. Er zijn trapleuningen in roestvrij staal aangebracht die er voor zorgen dat iedereen in alle veiligheid het gebouw kan betreden en verlaten. Er is elektriciteit en verlichting in alle klaslokalen. We kunnen dus zeggen dat de school klaar is.

Wat nu nog rest is het aankopen van schoolmeubilair en borden zodat de lokalen optimaal benut kunnen worden.

Een deel van het geld voor deze aankoop zal afkomstig zijn van

'Stappen voor het goede doel: een school in Mallaj', een initiatief van de basisscholen van de gemeente Lille (zie pagina 15). Ook de opbrengst van de vastenactie van het Sint Pietersinstituut in Turnhout wordt hieraan besteed. Over deze actie kon je meer lezen in het Bikas tijdschrift van april/mei/juni van dit jaar.

Wil je ons graag helpen, iedere gift, klein of groot, het maakt niet uit, elke eurocent is welkom op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met vermelding 'Mallaj'.

Namens de leerlingen, de ouders, de leerkrachten en alle inwoners van Mallaj, bedankt voor jullie steun, dhanyabad!

José en Karel

Metaal afstering op de verdieping

De schilderwerken buiten zijn klaar.

De deuren zijn geplaatst.

Schilderwerken grondlaag

Start elektriciteitswerken

Plaatsen van de trapleuningen

Schilderwerken afwerklaag

Glaswerk

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

Inhouding Kalidevi School in Chaap

EIND GOED, AL GOED. EN EEN NIEUW BEGIN!

EIND GOED, AL GOED

In juni was het eindelijk zover: de officiële inhuizing van Kalidevi School in Chaap, Makwanpur District.

De burgemeester knipte het lint door, onthulde de plaat waarop alle medewerkers vermeld staan en overhandigde het gebouw officieel.

Bij zo'n inhuizing hoort een bindi, ook wel tika genoemd, een rode stip op het voorhoofd. Elke hindoe geeft een eigen betekenis aan de stip: die biedt bescherming of geeft je meer inzicht in jezelf. Priesters maken een bindi op het voorhoofd van de gelovige na het bidden of bezoek aan een tempel. Het is een mengsel van rijst, water en gekleurd poeder.

Bij de inhuizing hoort ook een handgeweven sjaal in het rood, de nationale kleur van Nepal. De khata symboliseert zuiverheid en medeleven en wordt als verwelcoming gegeven en gedragen bij alle grote ceremonies.

Op de foto bovenaan zien jullie centraal onder het inhuizingbord Raju, de bouwondernemer die de grootste verantwoordelijkheid op zich nam. Links van hem staan de burgemeester en drie medewerkers van het Centre for Educational Policies and Practices, met in het midden Teeka Bhattarai, initiatiefnemer van CEPP. Rechts van het bord staan de leerkrachten en de directeur van de basisschool in Chaap.

Onze Nepalese partners en wijzelf hebben lang nagedacht over de tekst op het inhuizingbord.

We wilden hulde brengen aan de kracht van de Nepalese kinderen, leerkrachten en ouders en ook alle sponsors en sympathisanten vermelden.

Dit is de vertaling van de tekst die op het bord is aangebracht: *Dit schoolgebouw van de Shree Kalidevi Lagere School, gebouwd in een samenwerking tussen het Centre for Educational Policies and Practices (Nepal), de Bikas Associatie vzw (België), de KU Leuven Faculteit Architectuur (België), de Provincie Oost-Vlaanderen (België) en de lokale bouwers gecoördineerd door Raju Ghalan, is met liefde en respect toegewijd aan de huidige en toekomstige generaties kinderen, leraren en ouders.*
Chaap, Makwanpurgadhi - 2 juni 2022

De overhandigingsceremonie

Teeka Bhattarai, onderwijsactivist en coördinator van het Centrum voor Onderwijsbeleid en Praktijken, overhandigt Kalidevi School officieel aan Keshab Sapkota, directeur, in een programma dat wordt bijgewoond door leerlingen, ouders en leerkrachten en vertegenwoordigers van de gemeente. Sinds Nepal in 2015 een nieuwe grondwet aannam en een federale staat werd, heeft de centrale overheid in Kathmandu de meeste verantwoordelijkheden voor scholen overgedragen aan de lokale overheden en de plaatselijke gemeenten.

De gemeente Makwanpurghadi heeft CEPP nu om pedagogische ondersteuning gevraagd voor een groter aantal scholen in het gebied, niet alleen voor de Kalidevi School. De plaatselijke burgemeester was vroeger schoolinspecteur in een ander gebied waar CEPP werkt en heeft een grote belangstelling voor onderwijs.

De ouders van de kinderen uit het dorp Chaap zijn zeer geïnteresseerd in het nieuwe schoolgebouw en het onderwijs dat daarin wordt aangeboden. Vooral de moeders! Veel moeders maken deel uit van een Mother Group en sommige behoren tot het School Management Committee (een soort oudercomité). Onderdeel van CEPP's missie is het ondersteunen van deze initiatieven en het informeren van ouders en kinderen over hun recht op kwaliteitsonderwijs, doelstelling 4 van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen die zijn vastgelegd door de Organisatie van de Verenigde Naties (VN).

De moeders

EN EEN NIEUW BEGIN!

De officiële overdracht van Kalidevi School aan de Nepalezen is ook voor ons een belangrijke gebeurtenis.

De architectuurfdeling van de KULeuven, campus Gent, studenten en docenten, coördinerend architect Wart Thys, grafisch ontwerper Lin Seminck, BIKAS, de provincie Oost-Vlaanderen, de mensen van Chaap... hebben allemaal samengewerkt om dit moment te bereiken.

Klaas Vanslebrouck, één van de docenten van de KULeuven verwoordt het zo: "Het heeft ons allemaal samengebracht, inclusief alle studenten voor wie dit project een levensveranderende ervaring is geweest. Het is belangrijk om te zien dat de school wordt overgedragen aan de toekomstige gebruikers. Nu kan het echte werk beginnen. Een schoolgebouw is een hulpmiddel dat mensen uitdaagt om kinderen op een 'andere' manier les te geven en we hopen dat we de impact ervan in de toekomst zullen zien!"

De realisatie van Kalidevi School is een inspanning van Belgische architecten en van CEPP om de gemeenschap opnieuw te verbinden met onderwijs door middel van een schoolgebouw dat anders is dan wat de Nepalezen gewend zijn.

CEPP en de architecten moedigen Nepalese planners en designers aan om gebouwen te ontwerpen die niet alleen sterk zijn en studenten kunnen huisvesten, maar die ook rekening houden

met de pedagogische functie van scholen, met de klimatologische omstandigheden van een bepaalde locatie en die de lokale economie ondersteunen. In plaats van materialen van buitenaf te halen, gebruikt het Kalidevi schoolgebouw lokale kennis en lokale materialen.

Gebouwen en de fysieke uitrusting van scholen zijn een begin, maar ook de educatieve opvolging is van het grootste belang. Binnen Bikas zullen Paul Beké en Carine Verleye daar nu verantwoordelijk voor zijn, in nauwe samenwerking met CEPP, met lokale leerkrachten en met studenten van verschillende onderwijsdepartementen zoals Erasmus Hogeschool Brussel.

Wij willen de inspanningen van CEPP ondersteunen om de kwaliteit van het onderwijs in landelijke overheidsscholen te verbeteren. Op hun verzoek hebben we een aantal educatieve materialen gemaakt om de onderwijsgemeenschap in Chaap te inspireren. Die materialen hebben we al naar Nepal kunnen sturen.

De eerste set materialen bereikte Kalidevi School voordat het schoolgebouw officieel aan de lokale bevolking werd overgedragen. Alle materialen werden gebruikt bij de overhandiging.

Link naar het filmpje over de overdrachtsceremonie. (zelfde filmpje als in het vorige magazine!)

Link: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2018/09/Goal-4.pdf>

We ontwikkelden materialen die kinderen leren over hun eigen leven, die de Nepalese culturen respecteren, die creativiteit stimuleren, die mooi en duurzaam zijn, die goedkoop en vaak handgemaakt zijn en die ook door Nepalese leraren kunnen worden gemaakt. Wij zijn er van overtuigd dat Nepalezen verantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling, ook in het onderwijs, en dat zij het beste weten wat waardevol is voor hun kinderen. We kunnen onze kennis, enthousiasme en talenten met elkaar delen en een samenwerking ontwikkelen die voor alle partijen lonend is. Op de foto zie je materialen die we zelf hebben ontwikkeld. We hebben posters gedrukt en spelletjes gemaakt waarmee kinderen het westerse alfabet kunnen leren. We hebben wandkleden gemaakt over groenten en fruit, en gebreide groenten die op het Nepalese platteland worden verbouwd, ter ondersteuning van de inspanningen van CEPP om ecologische landbouw en gezonde eetgewoonten te stimuleren. We hebben foto's van de Bikas-kalender van 2019 gelamineerd, een kaart van Nepal genaaid en foto's van Nepal gelamineerd voor een geheugenspel. We naaiden pittenzakjes voor lichamelijke opvoeding en een muisje om voorzetsels te leren zoals in, op, tussen. Bij deze materialen horen educatieve ondersteuning en lesvoorbereidingen, en we zijn van plan deze ondersteuning ook beschikbaar te maken op de Bikas-website en om af en toe Zoom-bijeenkomsten te houden met onze Nepalese partners. Normaal ontwikkelen we dit soort materialen samen met de leerkrachten tijdens teacher trainings ter plaatse, maar dat is de afgelopen twee jaar niet gelukt. We hopen oprecht dat onze inzet onze Nepalese partners van CEPP en van de dorpscholen zal inspireren en aanmoedigen.

Burgerinitiatieven voor Ontwikkelings-samenwerking

De tweede set materialen bereikte Nepal in oktober en bestaat uit 50 jaar oude prentenboeken over Nepal en de Himalaya, goed ter ondersteuning van het vak Social Studies en om over de geschiedenis van Nepal te leren, een spel om basis Engels te leren, spellen voor lichamelijke opvoeding enz.

Creatieve materialen, prenten (moeilijk te vinden op het platteland van Nepal), vogeltjes die verschillende emoties laten zien...

Veronika's spel is speciaal voor Nepal ontwikkeld door Veronika Rút Fulerová (<https://veronikarut.com/>), een grafisch ontwerper uit Tsjechië, die ook studeerde aan Luca School of Arts in Gent. Dit is dus echt een wereldwijde samenwerking!

En we brachten uren door in onze keuken, foto's over Nepal lamineren. Oude nummers van het tijdschrift National Geographic zijn ook een geweldige bron!

We hopen dat u CEPP wil steunen om het basisonderwijs in landelijke overheidscholen te verbeteren! Een gift op Bikas' rekeningnummer BE32 2200 7878 0002, met vermelding van 'Van school naar school' wordt zorgvuldig besteed, ten voordele van jonge Nepalese kinderen! Heel erg bedankt.

In solidariteit,

Paul Beké en Carine Verleye, Wart Thys

foto's lamineren

JO LOGGHE NOODFONDS

In de vorige tijdschriften konden jullie lezen hoe we als Jo Logghe Noodfonds onze werking in Nepal het afgelopen jaar hebben toegespitst op het leveren van zuurstofapparaten aan medische hulpposten verspreid over het hele land. De aanzet was natuurlijk de Covid 19-pandemie. Maar ondertussen is bewezen dat deze instrumenten ook veel nut hebben bij tal van longaandoeningen, niet alleen in het hooggebergte bij 'high sickness' (hypobaropathie of hoogteziekte), maar ook in de vallei van Kathmandu.

Als 4e Pijlerorganisatie van de Provincie Antwerpen ontvangen we het mooie bedrag van 9 000 euro, waarvoor onze oprechte dank.

Deze welgekomen gift dekt echter geenszins de volledige onkostenrekening. Ondanks de beperkte middelen wordt door onze ngo-partner ter plekke CAHC, of voluit 'Climate Alliance of Himalyan Communities', verder gewerkt aan de verdere verdeling van de zuurstofapparaten.

Hierbij vinden jullie een kleine fotoreportage van de overhandiging van deze toestellen. Bij die gelegenheid werden ook mondkapjes en handgels door enkele familieleden overhandigd.

Het Jo Logghe Noodfonds blijft zijn medewerking verlenen aan de verdeling van deze medische apparatuur. Iedere bijdrage, klein of groot, wordt in dank aanvaard.

Overschrijven kan op de rekening van BIKAS vzw, BE32 2200 7878 0002, met de vermelding van 'Jo Logghe Noodfonds'

Dhanyabad, bedankt,

De familie Logghe

Jo Logghe NOODFONDS

MULTICULTURELE KERSTMARKT TURNHOUT

TIJDENS HET WEEKEND VAN ZATERDAG 3 EN ZONDAG 4 DECEMBER vindt in het parochiaal centrum Meuletiende een multiculturele kerstmarkt plaats waar ook Bikas zal vertegenwoordigd zijn. De toegang is gratis. Parochiaal Centrum Meuletiende, Meuletiende 10 in 2300 Turnhout

GESCHENKENBEURS GIERLE

Vorig jaar gooide Covid roet in het eten en werd de geplande laatste editie van de geschenkenbeurs geannuleerd. KWB wil de vijfendertigste geschenkenbeurs toch laten doorgaan als een mooie afsluiter van een jarenlange reeks.

Ieder jaar kreeg Bikas een standplaats en konden we delen in de winst van het hele gebeuren. Daarom willen we er deze laatste keer nog eens extra voor gaan. We danken alle vrijwilligers die er elk jaar voor zorgden dat het een leuk weekend werd. We danken vooral KWB Gierle voor hun steun.

HET PROGRAMMA VOOR DIT JAAR:

- **Vrijdag 9 december** om 20.30 uur optreden van het WOSH-koor uit Heist-op-den-Berg. De deuren gaan open vanaf 19.30 uur, de inkom bedraagt 7 euro voor leden KWB en partners, 10 euro voor niet-leden.
- **Zaterdag 10 december** om 12 uur officiële opening van de beurs met receptie. Alle leden van KWB met hun partners en alle standhouders zijn hierop uitgenodigd. Daarna is de beurs toegankelijk voor het grote publiek van 13 tot 18 uur.
- **Zondag 11 december** is de beurs toegankelijk van 10 uur tot 18 uur. Middagmaal van 11.30 uur tot 13.30 uur met aperitief, verse soep, kip met groenten of appelmoes, kroketten en dessert. Prijs 20 euro voor volwassenen en 12 euro voor kinderen jonger dan 12 jaar.

We hopen jullie ook deze laatste keer massaal te mogen ontmoeten.

Namens Bikas Gierle

20 SEPTEMBER NATIONALE FEESTDAG NEPAL, OOK BIKAS VIERDE MEE

Uit erkentelijkheid voor onze bijna 35 jarige inzet werden een aantal bestuursleden uitgenodigd op de viering van nationale feestdag op 20 september 2022 in het Tangla hotel in Brussel. Dit was voor de hele BeNeLux.

Voorzitster Betty Moureaux, secretaris Peter David en bestuurder Dirk Logghe woonden de plechtigheid bij.

De groeiende Nepalese gemeenschap was sterk vertegenwoordigd. De viering werd naast enkele speeches vooral opgeluisterd door enkele Nepalese dansgroepen. Ook wil men het toerisme in Nepal terug op gang trekken. En daartoe vertoonde de toeristische dienst van Nepal haar prachtige nieuwe video. Het was een warm weerzien met onze vele Nepalvrienden en Nepal bevriende organisaties.

Het was ook BIKAS dat vorig jaar als eerste werd ontvangen bij de Ambassadeur thuis toen die tijdens de coronapandemie zijn land kwam vertegenwoordigen in de BeNeLux.

NATIONALE FEESTDAG

In tegenstelling tot andere landen is de datum van de nationale feestdag, 20 september, pas zeer recent ingesteld, meer bepaald in 2015.

Bij heel wat landen valt de nationale feestdag samen met de dag van hun onafhankelijkheid. Maar door zijn geschiedenis van grens-uitbreiding en ook grensinkrimping is Nepal nooit gekoloniseerd en geregeerd door buitenlanders, wat betekent dat Nepal geen onafhankelijkheidsdag kan vieren.

Op de nationale feestdag van Nepal wordt de goedkeuring van de huidige grondwet gevierd. Op 20 september 2015 werd deze eerste volwaardige grondwet ingevoerd. Deze grondwet werd opgesteld door de democratisch verkozen vertegenwoordigers nadat Nepal in 2008 een federale democratische republiek werd na de omverwerping van de 240-jarige monarchie.

Het proces om een nieuwe grondwet samen te stellen is een langdurig proces geweest. De grondwet van 2015 herstructureerde Nepal in een federale republiek, waarbij het land werd verdeeld in zeven provincies. Het voltooide ook de overgang van Nepal van constitutionele monarchie naar republiek en van een unitair systeem naar federalisme.

De regering promoot dit als een nieuwe feestdag, maar dan eentje zonder lange historische tradities.

NETWERKEVENT PROVINCIE ANTWERPEN... OOK BIKAS WAS DAAR

Jaarlijks brengt de provincie Antwerpen de 4e pijlerorganisaties uit de provincie samen voor een netwerkevent. Dit ging door op dinsdag 25 oktober in het provinciehuis. Dirk Logghe en Peter David van BIKAS waren daar aanwezig om onze Nepalvereniging te vertegenwoordigen.

De directeur internationaal van 11.11.11 gaf de keynote: 'Een vernieuwde visie op internationale solidariteit'. Ook werd de website 'Onbegrensde krachten' in de kijker gesteld zoals te zien op de foto. De website staat vol getuigenissen van 4e pijlermedewerkers. Een website vol projecten die enthousiastemeren, personen die activeren. Ontdek de verhalen. Hier kan je het verhaal alvast lezen en bekijken over BIKAS: <https://4depijler.be/4de-pijler/onbegrensde-krachten/bikas/>

En even terug klikken en je ziet ook de andere projecten.

Nadien was er de receptie en een netwerkmoment. Peter en Dirk maakten zo kennis met projecten uit Burkina Faso, India, Haïti, Cambodja, ... Een warme ontmoeting met gelijkgezinden.

We willen de Provincie Antwerpen nog eens extra bedanken voor de 9 000 euro die werd toegekend aan het project dat Dirk Logghe indiende, de verdeling van zuurstofapparaten. Hierover kan je meer lezen op pagina 12, het project Jo Logghe Noodfonds.

STAPPEN VOOR HET GOEDE DOEL: EEN SCHOOL IN MALLAJ

'Stappen voor het Goede Doel' is een jaarlijks terugkerende activiteit van de basisscholen van Lille, gesteund door de Solidariteitsraad van de gemeente. Dit jaar was Bikas aan de beurt om de touwtjes in handen te nemen.

Tijdens het overleg met de directies van de scholen legden Bikas ondervoorzitter Karel Arets en Bikas bestuurslid José Smulders uit hoe ze alles zouden aanpakken. Aan de hand van presentaties zou het Mallaj project uit de doeken worden gedaan. Na de juiste afspraken kon het werk beginnen.

Op zes verschillende dagen werden de zes scholen bezocht en 24 presentaties gegeven aan een totaal van 1 100 leerlingen. Zij kregen een beeld van hoe de scholen er in Nepal uitzien en hoe de kinderen daar naar school gaan. Ook hoe Bikas een rol heeft gespeeld in de bouw van de nieuwe school in Mallaj en hoe alles gefinancierd kon worden. En uiteraard het uiteindelijke resultaat, een pracht van een nieuw schoolgebouw.

Op 28 oktober stapten leerlingen en leerkrachten van deze zes scholen een sponsorwandeling ten voordele van de school in Mallaj. Eén school organiseerde zelfs een (griezel)avondwandeling. De opbrengst van deze wandelingen zal samen met de gift van het Sint Pietersinstituut van Turnhout (opbrengst vastenactie in

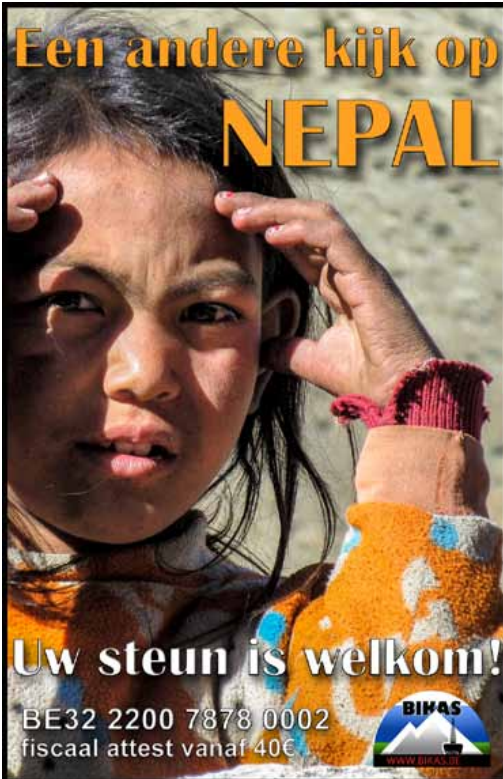
het voorjaar) besteed worden aan de aankoop van meubilair voor de nieuwe klassen in Mallaj.

We bedanken van ganser harte de scholen voor hun warme ontvangst en medewerking en niet te vergeten ook al de sponsors van de wandeling van 28 oktober.

Karel en José

GESCHENKEN DOEN AAN... DENKEN

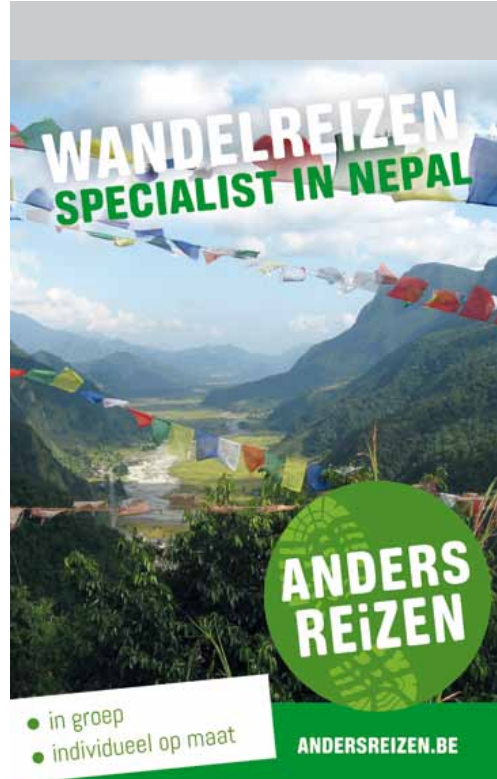

Een andere kijk op NEPAL

Uw steun is welkom!

BE32 2200 7878 0002
fiscaal attest vanaf 40€

BIKAS
www.bikas.be

**WANDELREIZEN
SPECIALIST IN NEPAL**

**ANDERS
REIZEN**

- in groep
- individueel op maat

ANDERSREIZEN.BE

Dat de zomer voorbij is, valt niet meer te ontkennen. Vallende bladeren, mistige ochtenden, terugkeer van de donkere nachten... De feestdagen komen langzaam om de hoek kijken... Dus wordt het ook tijd om aan geschenken te denken.

Wij hebben alvast drie prachtige feestartikelen die je ook na de kerstperiode nog heel wat vreugde zullen schenken.

Net zoals vorig jaar worden er twee kalenders uitgegeven, kalenders die zich onderscheiden van de andere omdat ze zo uniek zijn. Er is niets dat je weerhoudt om twee kalenders te kopen, eentje

voor de keuken, eentje voor de living, of de slaapkamer of... het kleinste kamertje...

Dit jaar komt er nog een extra feestartikeltje bij, namelijk een e-boek geschreven door onze tijdschriftverantwoordelijke Irene Van Driessche. Zij stelde een alternatief gidsje voor Nepal samen aan de hand van pennenvruchten van wijlen Fik Seymus.

Door één (of meerdere) van deze aanbiedingen aan te schaffen, kom je niet enkel in het bezit van een stukje Nepal maar steun je eveneens onze projecten ginder ter plaatse.

EEN KALENDER VOOR HAKU

Afgelopen jaar is de werkgroep Haku gestart met een driejarig project om de kwaliteit van het onderwijs in de Haku dorpen te bevorderen. Ze krijgen hiervoor de medewerking van CEPP. Ze slaan de weg van natuurbehoud in door het aanleggen van moestuinen en proefvelden, het inrichten van klassen met actieve lessen in de plaatselijke natuur. Via oudercontacten wordt de hele gemeenschap betrokken bij dit educatief groeiproces.

Deze milieuvriendelijke, duurzame en zachte aanpak heeft ondertussen reeds een duidelijke verbetering van de levenskwaliteit opgebracht. Gemotiveerde leerkrachten, leerlingen die graag naar school gaan en ouders die hun kinderen stimuleren en begeleiden, kortom een resultaat om fier op te zijn. Meer hierover kan je lezen op pagina's 3, 4, 5 en 6 van dit tijdschrift.

Wergroep Haku wil de volgende jaren deze weg verder bewandelen. Daarvoor kan alle steun gebruikt worden. Met de aankoop van deze kalender kan je alvast je steentje bijdragen. Stuur een mailtje naar Bikas voorzitter Betty Moureaux, betty@bikas.be, met je gegevens (naam, adres) en zij zal zorgen dat de kalenders op de juiste plaats terechtkomen. Het geld kan je storten op het rekeningnummer van Betty Moureaux BE55 0011 5790 3144 met de vermelding 'Haku 2023'. (Dit rekeningnummer enkel gebruiken om een kalender te bestellen!)

EEN KALENDER VOOR MALLAJ

Ook de werkgroepen Oud-Turnhout en Gierle (Kempen) kijken ondertussen niet werkloos toe en volgen de werken aan de nieuwe school in Mallaj op de voet.

Naast onder meer een succesvol ontbijt in het voorjaar stond het najaar in het teken van stappen voor het goede doel. In samenwerking met de Solidariteitsraad van de gemeente Lille werden de basisscholen bezocht door Bikas bestuursleden Karel Arets en José Smulders. Zij gaven ter plaatse presentaties over het Mallaj project. Meer hierover kan je lezen op pagina 7 van dit tijdschrift.

Naar jaarlijkse gewoonte heeft de werkgroep Kempen weer een mooie kalender gemaakt. Ook deze keer hebben ze eigen foto's gebruikt.

De opbrengst van deze kalender gaat naar de afwerking van de school in Mallaj, die volgend jaar officieel zal geopend worden in de aanwezigheid van Karel en José.

Je kan deze kalender bestellen via bikasnepal@outlook.be (ook hier je gegevens duidelijk vermelden) of telefonisch op het nummer 0476 61 15 38 bij José Smulders.

Je kan het geld storten op rekeningnummer BE86 7390 1850 2850 op naam van BIKAS Nepal, met de vermelding 'kalender 2023'. De mensen van de werkgroep zijn bereid de kalenders aan huis te leveren bij de mensen die in de omgeving van Turnhout wonen.

De prijs voor de Mallaj en Haku kalender bedraagt 15 euro. Voor de Mallaj kalender betaal je 3 euro verzendingskosten voor 1 kalender, 5 euro voor 2 of 3 stuks. Voor de Haku kalender kost de verzending 3 euro, 5 euro voor twee, drie of vier kalenders.

BIKAS ONLINE

Buiten onze website - <https://www.bikas.org/> - zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en word vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een e-mail adres beschikt. Stuur je e-mailadres naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

ALTERNATIEVE GIDS VOOR NEPAL

DAAR WAAR BOMEN MOGEN HUWEN

ALTERNATIEVE GIDS VOOR NEPAL

Maar dan wel een heel alternatieve, als je het al een gids mag noemen.

Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas en eveneens de hoofdverantwoordelijke voor de redactie van het Bikas tijdschrift heeft een e-boek samengesteld dat een heel andere kijk geeft op Nepal... bekeken destijds door wijlen Fik Seymus gedurende zijn jarenlang verblijf in dit prachtige Himalaya staatje.

Wil je meer weten over het 'namaste' plantje, of over een sisnu-kus, Mustang koffie of over de dorpen zonder glas, dan geeft dit boekje je hierop een antwoord. Ook het verhaal van de 'verloren parel', destijds ontsproten uit het brein van Fik, komt aan bod.

Het is een pretentieloos gidsje dat zeker niet beoogt volledig te zijn want het is geïnspireerd op de wereld van kleine dingen. Ook de schrijfster zelf voegde nog enkele beschouwingen toe die haar aandacht trokken toen ze in Nepal was. Het boekje telt 80 bladzijden en is rijkelijk geïllustreerd met foto's.

Je kan het boekje aanschaffen op de website van EMOA, Ensouled Mind Online Academy: <https://ensouledmind.eu/winkel/ensouled-inspiration/ensouled-books/e-boeken/daar-waar-bomen-mogen-huwen/>

Het gidsje kost 12 euro waarvan 8 euro voor Bikas, als postuum eerbetoon aan Fik.

Stuur achteraf een e-mail naar Irene Van Driessche, irene@bikas.be, met de vermelding van het Bikas project dat je wil steunen met je aankoop.

(Van dezelfde auteur verscheen vorig jaar ook het boek 'Mid-winter vroeger en nu', eveneens te koop bij EMOA.)

TELEX

MOESSON EIST ZIJN TOL

De jaarlijkse moessonregens zorgden ook dit seizoen voor aardverschuivingen met dodelijke afloop. Overstromingen en aardverschuivingen komen in Nepal geregeld voor in bergachtige streken. Ook dit jaar hadden de reddingswerkers de handen meer dan vol.

ISRAËL OPENT ZIJN GRENZEN VOOR NEPALESE GASTARBEIDERS

Israël heeft de Nepalese regering half augustus laten weten dat het land 1000 Nepalezen in dienst wil nemen in de land- en tuinbouw. Het land kampt immers met een ernstig tekort aan tuinders wat de voedselproductie heeft bemoeilijkt. Het zou gaan om een periode van drie tot vijf jaar.

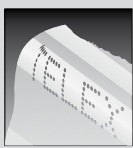
INFLATIE IN NEPAL SCOORT HOOG

Midden augustus was de inflatie van de detailhandel opgelopen tot 8,26%, het hoogste cijfer in zes jaar. De stijgende prijzen van basisproducten vormen een probleem voor de regering van premier Sher Bahadur Deuba, die in november '22 voor nationale en provinciale verkiezingen staat. Volgens de NRB (Nepal Rastra Bank) bedroeg de voedsel- en drankinflatie 7,11%, in de non-food sector bedroeg de inflatie 9,18%. De regering nam maatregelen om de economie terug op het goede spoor te krijgen. In april van dit jaar verbood de regering de invoer van tien luxe goederen waaronder auto's, televisies, mobiele telefoons, cosmetica en drank. Ondertussen is het verbod op sommige goederen opgeheven maar de invoer van bovengenoemde goederen blijft verboden. In juli verhoogde de centrale bank de rente waartegen zij commerciële banken geld leent van 7% naar 8,5% om de inflatie te beteugelen.

HONDEN INGEZET TEGEN STROPERIJ

Twee honden van de Nederlandse stichting Wildlife Solutions zullen meehelpen in de strijd tegen stroperij van de rode panda. In Nepal werden militairen opgeleid om te kunnen werken met de honden. De bedoeling is dat beide honden – Bizzy, een Patterdale terrier en Ringo, een Mechelse herder – bij controleposten daar worden ingezet. Ook zullen de honden meegaan bij het doorzoeken van woningen en gebieden waar stroperij wordt vermoed. In het Himalayagebied leven de laatste 2 500 wilde rode panda's. Er wordt intensief op de dieren gejaagd omwille van hun vacht maar ook om 'medicijnen' van de dieren te maken. Bizzy en Ringo kunnen ook andere dieren opsporen waarop wordt gejaagd, zoals schubdieren en luipaarden. Het werkgebied van de honden wordt later uitgebreid naar India.

*TELEX*TELEX*TELEX*

GASTVRIJ PORTUGAL

Ook als het gaat om het opvangen van migranten. In Portugal wonen momenteel legaal bijna 700 000 buitenlanders. Veel van hen zochten een beter bestaan. De Brazilianen vormen de grootste groep. Op de elfde plaats vinden we de Nepalezen met 21 000 migranten. Mogelijk gaat het om 50 000 Nepalezen waarvan dus meer dan de helft nog op legalisering van hun verblijf wacht. De Nepalezen vormen 3,3 procent van de buitenlandse gemeenschap in Portugal. Het grootste aantal woont in Lissabon. Druh Thapa woont sinds 2011 met zijn gezin in Portugal. Na een reis naar 37 landen koos hij Portugal als zijn tweede thuis. Het land is rustiger in vergelijking met andere Europese landen en het laat integratie beter toe. Voor de Portugezen zijn hardwerkende en betrouwbare migranten goede metgezellen.

NEPAL VERBIEDT TIKTOKKEN BIJ TOERISTISCHE PLEKKEN

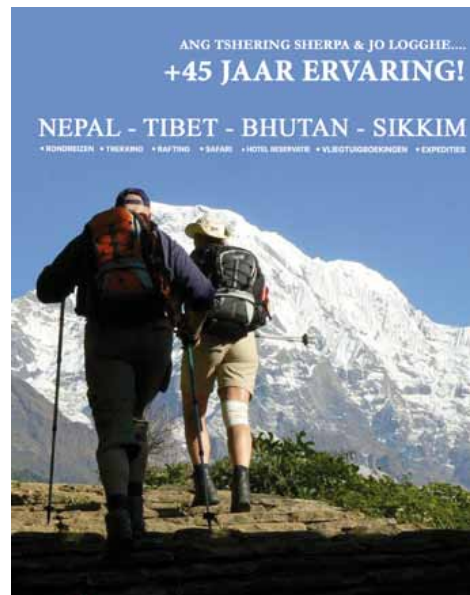
Het is 'in' om een TikTok te maken bij of voor beroemde trekpleisters. Vanaf nu mag dit niet meer in Nepal. De overheid is het meer dan beu dat er filmpjes worden opgenomen bij historische en heilige plekken. Influencers zijn dus niet meer welkom bij de vele tempels. Men is hierbij dus gewaarschuwd!

MAANSVERDUISTERING

Op dinsdag 8 november kon je in Nepal een totale maansverduistering zien. Die begon om 17 u 11 minuten en duurde een uur en 23 minuten. Volgens de NASA zal de volgende totale maansverduistering optreden op 14 maart 2025. Een datum om in onze agenda te noteren!

KNOKKELKOORTS

'Dengue fever' of knokkelkoorts is endemisch in Nepal. Dat betekent dat de ziekte wijdverspreid maar beheersbaar is en geen epidemie is geworden. In Nepal komen Aedes muggen, dragers van het virus, normaal enkel voor in de laaggelegen Terai aan de grens met India. Het risico is het hoogst tijdens de moessonperiode. Maar door de klimaatopwarming komen de muggen nu ook voor in hoger gelegen gebieden. De snel groeiende steden vormen een extra risicofactor. Tussen juni en september 2022 kwamen meer dan 28 000 gevallen voor in Nepal, met veel zieken in de Kathmanduvallei. Koorts, hoofdpijn en spierpijn zijn enkele van de symptomen. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie moet de overheid potentiële broeihaarden zoals open stilstaand water monitoren, larven en muggenpopulaties vernietigen en de bevolking sensibiliseren en beschermen.

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal / Phone: 00977 (1) 4424249
Fax: 00977 (1) 441878 / E-mail: contact@asian-trekking.com
Contactadres en info: Astridlaan 39, 8310 Asselbroek
Email: astrack@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

WEGWIJZER VZW
ONAFHANKELIJKE
REISINFORMATIE

KWB - GIERLE ORGANISEERT

35ste ALTERNATIEVE EN LAATSTE **GESCHENKENBEURS**

TEN VOORDELE VAN BINNEN -EN BUITENLANDSE ONTWIKKELINGSPROJECTEN

VRIJDAG 9 DECEMBER: 20U30

OPTREDEN VAN HET WOSH - SOLIDARITEITSKOOR
DEUREN OPEN VANAF 20:00
LEDEN KWB: € 10 NIET-LEDEN: € 15

ZATERDAG 10 DECEMBER: 13U-18U
ZONDAG 11 DECEMBER: 10U-18U

BEURS MET DEELNAME VAN DIVERSE PROJECTEN EN ORGANISATIES
GRATIS TOEGANG

FAMILIERESTAURANT OP ZONDAGMIDDAG
VANAF 11U30 TOT 13U30 VOLWASSENEN € 20 KINDEREN € 12
RESERVEEREN NIET NOODZAKELIJK GRATIS APERITIEF

PAROCHIEZAAL ST.-JAN GIERLE

GIFTEN

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022-2027

Schenkingen vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2027 zullen weer een attest voor fiscale aftrekbaarheid ontvangen.

Het attest ontvang je in de maand maart na het jaar van de gift om het dan bij de belastingaangifte te voegen. Dit geldt voor giften vanaf 40 euro op jaarbasis. Het belastingvoordeel bedraagt 45 procent, onafhankelijk van het inkomen.

Bijdragen kunnen gestort worden op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met eventueel de naam van het project dat je wenst te steunen.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mailadres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

[HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/](https://www.bikas.org/)

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drietaling gebruiksklaar te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

colofon

Vol.33 n°4 - oktober / november / december 2022 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO vanaf 2022)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Karel Arets, Doolstraat 36, 2275 Gierle, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 014 55 27 84 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een Franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'